

Sahibi ve umum Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Uş
Basıldığı yer
YAKITI MABAASI
Ankara Caddesi YAKITI Yurdu

2
BİRİNCİTESİRİN 1941
PERSEMBE

Numara: 751 Sene
Tel: 23872 Posta kutusu 214

Londrada bulunan bir çok hükümet mümessillerinin önünde
Genral Dö Gol
Heyecanlı bir nutuk söyledi:
Ana vatanda ve memleket dışındaki
Bütün Fransızları birleştireceğiz

Londra, 2 (A.A.) — Serbest Fransız hükümetinin Lideri ve Fransız millet komitesi reisi genral dö Gol, bugün Londrada matbuat mümessilleri önünde konuştu. Devamı 2 nci sayfada

Taksi zammı yüzde elliye çıkarıldı

Taksi sanileri belediyeye müracaat ederek son yapılan yüzde 35 zammı benzin ve malzeme pahalılığını karşılamak üzere yüzde elliye çıkarılmasını istediklerini bildirdiler. Vaziyet daimi encümen tarafından tekrar tetkik edilmiş ve bu sonuna yüzde 50 n.s.betine çıkarılmasına karar verilmiştir. Verilen karar tatbik sahasına önümüzdeki cumartesi günü girecektir.

Bulgar Kralının yıl dönümü münasebetile Yarın Şişideki Bulgar klisesinde bir âyin yapılacaktır

Yarın Bulgar kralının tahta çıkışının yirmi üçüncü yıldönümü münasebetile Şişideki Bulgar klisesinde bir âyin yapılacaktır. Buldigi gibi Bulgar kralı Boris 3. dokuz yüz ot sekiz senesinin müddetini üçüncü günü, Bulgar kralının mâşuk bir devresinde kraliçe eline almıştı. Ve o zamandan itibaren memleketini idare etmek ve istikrar sahasında komşularla iyi geçinmek yolunda sarfettiği emeklerin meyvesini almış olundu.

Alman tebliği

Yazısı 2 inci sayfada

Leningrad mntakasında Alman ağır topları iki mühim limanı bombardıman etti

Berlin, 2 (A.A.) — D.N.B. a. jansı Alman harp tayyarelerinin dün gece Douvres mntakasını müteessir surette bombardıman etmiş olduklarını bildirmektedir. Limandaki müesseselerde birçok infilaklar ve yangınlar vukuua gelmiştir. İngilterenin cenubu şarkisi ile merkezinde birçok tayyare meydanlarına taarruzlar yapılmıştır. Harp malzemesi depolarında yangınlar çıkarılmıştır. Leningrad mntakasında Alman ağır topları bir habere nazaran Sovyetlerin Cronstüdt ve Aranen bau limanlarını bombardıman etmiştir. Devamı 2 nci sayfada

RUSLARIN IGTINAM ETTİĞİ SİPER HAVANLARI

Sovyet askerlerinin eline düşen Alman topları ve siper havanları

ANADOLUDA SOYDUĞU EVLERİN PARASINI İSTANBULDA YERKEN YAKALANAN 14 yaşındaki hırsızın macerası

Istanbul zabıtası, kurnaz bir hırsız çocuğu yakalamaya muvaffak olmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde, henüz 14 yaşında olan bu çocuğun, bir hyli enteresan macerası olduğu anlaşılmıştır. Balıkesirde İzmirli mahallesinde 23 numaralı evde oturan Niyazi isimli fakir bir adamın oğlu olan Hüseyin bundan üç sene evveli babasına: — Baba, ben artık büyüdüm. Gördüğüm ki sen bana güçle bakabiliyorsun. Onun için ben çalışmaya gideceğim, demiş ve çalışmak için Akhisara gitmiştir. Hüseyin, Akhisara gider gitmez küçük kafası ile hırsızlık planları hazırlamış ve tam 9 ev soymuştur. Fakat sonuncu vakasında yakayı ele veren hırsız çocuk, sekiz ay, üç güne mahkûm olmuştur. Hüseyin, mahkûmiyetini bitirir bitirmez, elinde bulunan parası ile hemen İstanbul'a gelmiş. Ortaköyde Ahmet isimli bir berberin yanına çıkrak girmişti. Bir gün Hüseyin, ustasının evine bir iş için gitmiş, evde kimsenin bulunmadığını görünce meydana bulduğu bir pantolon, bir cep saati, bir çift

deceğim, demiş ve çalışmak için Akhisara gitmiştir. Hüseyin, Akhisara gider gitmez küçük kafası ile hırsızlık planları hazırlamış ve tam 9 ev soymuştur. Fakat sonuncu vakasında yakayı ele veren hırsız çocuk, sekiz ay, üç güne mahkûm olmuştur. Hüseyin, mahkûmiyetini bitirir bitirmez, elinde bulunan parası ile hemen İstanbul'a gelmiş. Ortaköyde Ahmet isimli bir berberin yanına çıkrak girmişti. Bir gün Hüseyin, ustasının evine bir iş için gitmiş, evde kimsenin bulunmadığını görünce meydana bulduğu bir pantolon, bir cep saati, bir çift

Moskova teslim olmayacak

İki ay içinde Bu şehir üzerine yapılan taarruzlar Otuzu buldu 2500 uçuş yapıldı, fakat Moskova davanıyor

Londra, 2 (A.A.) — Pravda gazetesinin çarşamba günü nüshasında al-bay İlyinin verdiği rakamlara göre, Moskova'yı teslim olmağa mecbur etmek için Alman hava kuvvetlerinden sarfedilen gayretlerin ne kadar tesirsiz kaldığını ve kendilerine ne kadar pahalıya mal olduğunu göstermektedir. Albayın yazdığına göre, Almanlar temmuzun ortasında 200 ilâ 300 tayyare ile uzun uzun mesafeyi gece uçuşlarına alışkın 200 tayyareciden mürekkep bir mürettebat grupunu bu işe tahsis etmişlerdi. Ağustos ortasında bu mürettebat adedi en az 120 ye ve tayyare adedi ise 150 veya 180 e düşmüş bulunuyordu. Bu hal Alman kumandanlığının batı Avrupadan Smolensk mntakasına 80 ilâ 100 kadar tayyare getirmeğe mecbur etti. Moskova üzerine iki ay içinde yapılan 30 akında düşman 2500 kadar uçuş yapmış muhtemel olarak 2000 ton bomba atmıştır. Ancak 100 kadar tayyare Moskova'ya kadar gelebilmeğe muvaffak olmuştur. Bombaların yüzde büyük bir nisbetti hiçbir hasar yapmamıştır. İki aylık bir devre içinde Sovyet avcıları Moskova yakınlığında 110

Trablusgarp üzerine İngiliz tayyarelerinin Ağır bir hücumu

Kahire, 2 (A.A.) — Orta şarkıdaki İngiliz hava kuvvetleri umumî karar, gâhın tehlikesi: İngiliz hava kuvvetlerine mensup ağır bombardıman tayyareleri 29-30 Eylül gecesi Trablusgarp üzerine bir akın yapmışlardır. Bu akın bugüne kadar yapılanların en tesirlilerinden biri olmuştur. İlk önce motorlû nakli tecemmüllerine hücum edilmiş ve bunlarda yangınlar çıkarılmıştır. Bunu takip eden bombardıman, yangının şiddet ve genişliğini o derece arttırmıştır ki bunu 150 kilometre uzak-tan görmek mümkün olmuştur. Bundan başka bir tayyare meydanına, garılara, binalara ve motorlû nakliye

Devamı 2 nci sayfada

RUSYAYA YARDIM HEYETİ REİSİNİN BEYANATI

Rusyaya giden her mümkün yol tecrübe edilecek 3 mühim vol kullanılıyor: Vladivosok, Arkanjel, ve Basra körfezi

İngiliz mümessili, Rusların maneviyatının pek yüksek olduğunu söyledi

Londra, 2 (A.A.) — İstilanın başlamasından 48 saat sonra ekonomi heyeti ile Sovyetler birliğine gitmiş olan Layrens Cadbury dün yaptığı bir beyanatta Sovyetler birliğine malzeme gönderilmesinin ehemmiyetini belirtmiştir. Bunun için, denizdir, üç mühim yol vardır: Vladivostok, Arkanjel ve Basra körfezi, Rusyaya giden her mümkün yol, tecrübe edilmektedir. Gemi kafilisi şimdiden Arkanjeler varmış ve bizim için hamule yüklü olarak süratle İngiltereye dönmüştür. İşbirliğinden bahseden Cadbury, demiştir ki: "Litvinofun Moskova konferansındaki Rus murahhas heyetine tayin, çok büyük bir ehemmiyeti haizdir. Litvinofun konferansta bulunması, onun büyük bir yardımı olacağı muhakak.

Sovyet makamları, heyeti, Almanya hakkında yalnız Sovyetler birliğinden gönderilen ve mukabilinde Almanya'dan alınan eşyalar bahsinde de-

Devamı 2 nci sayfada

Tarihî konserler başlıyor

İlk konser cumartesiye Vali ve Belediye Reisinin hususî davetlileri önünde verilecek

Konservatuar tarih. konserler heyetinin teşekkülü münasebetile cumartesi günü saat 16 dr. Taksim belediye

gazinoduna verilecek ilk konserde vali ve belediye reisinin hususî davetlileri bulunacaklardır. Bu ilk konserde Hamamî zade İsmail Dedenin Ferahfeza peşrevi, Ferahfeza bestesi, yörük semaisi, Tahir buselik ağır semaisi, ağır aksak, şarkısı (Zülfündedir), Gülizar Aksak ilki köçekçesi çalışacaktır.

SOVYET TAYYARECİLERİ

Devamı 2 nci sayfada

Bir, iki nokta :

Sanat mükâfatları

Geçmiş de olsa, halk partisi şüphesiz ki çok güzel bir teşebbüse girişti: Yurtta güzel sanatları teşvik maksadıyla "sanat mükâfatı", adını taşıyan bir mükâfat ihdas etti.

Esaslarını şimdilik kısaca bildiğimiz bu mükâfat Roman, Müzik, Tiyatro, Şiir, Resim, Heykel ve Mimari olarak yedi kolu ihtiva edecek, bu kollar üzerinde en güzel eseri veren Türk sanatkarına tevcih olunacaktır. Ayrıca sanat mükâfatının ilk kolu olan roman mükâfatı halk evlerinin onuncu yıldönümü münasebetiyle bu sene verilecek, badema her kol için, mükâfat beş senece bir tekrerrür edecektir.

Güzel sanatlerde daha büyük inkışaflar noktasından mükâfatın teşvik edici mahiyetini bir tarafa bırakalım; memleketimizde güzel sanatların kısır bir seyir takip ettiğini, böyle bir şeyin bizde mevcut olduğunu söyleyen bazı bedbin ruhlar kargı ne mükemmel bir cevap, ve ne şedit bir tekat. Demek ki hükümet bu Baylardan çok daha baş ka türlü düşünüyor, ve daha verimli neticeler almak hususunda eser ve müessiri baltalamaktan çok, onun faaliyet hüceyresini harekete getirmeye daha faydalı buluyor. Diğer taraftan bu nevi mükâfatların, muharriri mülli bir gayrete getireceğinden hiç şüphelenilmesin, çünkü mesele ne sonda, ne bunda ve ne de maddi tarafta değil bütün bir milletin takdirine mazhar olmaktadır. Bu itibarla ilk kol olan roman sanat mükâfatını kazanacak vatandaşı şimdiden selamlıyoruz.

Sovyet tebliği

Moskova, 2 (A.A.) — Sovyet istihbarat bürosunun dün gece esgredilen tebliği:

1 Tesrinievvelde, bütün cephe boyunca şiddetli muharebeler devam etmiştir.

Pazartesi günü 25 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Kutzevalof kumandasındaki Sovyet tayyare teşekkülü, Eylül ayı içinde, piyade, mühimmat ve erzak taşıyan 864 Kamyon, 78 tank, 80 zirhlı otomobil, 61 benzin otomobili tahrir etmiş, 15 mühimmat deposunu berhava eylemiş ve 38 Alman tayyaresi düşürmüştür.

14 yaşında bir hırsızın macerası

Bastaraftı 1 ncı sayfada iskaripinle 250 kuruş parayı çalarak ortadan kaybolmuştur.

İstanbulda da bu suretle hırsızlığa başlayan küçük hırsız, kaldığı eşyaları satarak, Balıkesir otelinde yatıp kalkmaya başlamış ve burada Bakır köylü Ahmet Özdemir isiminde birisi ile tanışmıştır.

Hüseyin birkaç gün Özdemir'in evinde misafir kalmış ve misafirligi sırasında bir yerde saklı bulunan 400 lira para ile bir Lonjin saatli çalarak kaçmıştır.

Başından büyük işler beceren küçük hırsız ou sefer lüks otellerde, lokantalarda, gazinolarda ve diğer eğlence yerlerinde sefahat âlemlerine dalmıştır.

Aneak bu hal İstanbul zabıtasının nazarı dikkatini celbetmiş, bu kadar küçük yaşta böyle bol bol para sarf ederek eğlenen Hüseyini yakalamıştır.

Küçük hırsız verdiği ifadede ba başından kaldığı 400 lira para ile İstanbul'da kaldığını ve paranın 160 lirası ile elbise ve diğer giyim eşyası aldığını söylemiştir.

Çocuk, buradan Balıkesire gönderilmiş, Babasına vaziyet anlatılmış, babası çocuğuna değil 400 lira değil 4 lira bile gönderecek vaziyette olmadığının anlaşılmıştır.

Hüseyin hırsızlık suçu ile adliyece teslim edilmiştir.

Amerika hür Fransa ile İktisadî münasebatı sıklaştıyor

Vaşington, 2 (A.A.) — Yeni tegekkül eden "hür Fransızlar millî komitesi", azası Plevin ile müsteşar Summed Vels arasında cereyan eden görüşmelerin neticesi olarak birleşik Amerika ile hür Fransa arasında en sıkı bir iktisadî elbirliği yapılması düşünülmektedir.

Salâhiyetli mahfiller, bu mülâkatın, hür Fransız hükûmetinin tanınması mecburiyetini hiçbir surette tahmil etmeyip, bilhassa hür Fransızların kontrolü altında bulunan bölgelerde birleşik Amerikayı alâkadar eden iktisadî meseleler etrafında cereyan ettiğini bildirmektedirler.

Plevin, bu meseleye dair izahat vererek üzere yakında Londra'ya dönecektir.

Trablusgarp üzerine tayyare hücumu

Bastaraftı 1 ncı sayfada kollarına da tam isabetler kaydedilmiştir.

Sicilyada Gerbin ve Comidodaki tayyare meydanlarına bomba ve mitral, yözle hücum edilmiş ve bunlarda yangın ve infilâklar kaydedilmiştir. Bu son harekette düşman avcıları da hücum edilmiş ve bunlardan biri tahrir edilmiş, diğeri de hasara uğratılmıştır.

Aynı gece Bingaziye de bir akın yapılmıştır. Limandaki gemiler bombardıman edilmiştir. Dış rihîta bağlı bir ticaret gemisine birçok isabet kaydedilmiştir. Gündüz Trablusgarp'te sahil yolu bombardımanmıştır. Kıtalar, mitralyöz ateşine tutulmuş ve askerle yüklü bir otobüs tan bir bomba isabetiyle tahrir edilmiştir. Eritre yakınlarında bir motorlu nakliye koluna bir çok bombalar atılmıştır.

Bu hareketlerden ve avcılarımızla diğer keşif ve devriye hareketlerinden yalnız bir tek tayyaremiz dönmemiştir.

Şimalî Afrika harbinde Denize batan tayyareler

Roma, 2 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 487 numaralı tebliği:

Şimalî Afrikada, Bingazi sahilinde, Alman tayyareleri bir Bienheim tayyaresini denize inmeğe mecbur etmişlerdir. Bu tayyare batmıştır. Daha başka Alman tayyareleri, Tobruk müstahkem mevkindeki askeri hedeflere müteaddit taarruzlarda bulunmuşlardır. Düşman Bingazi üzerine akınlar yapmış, binalara ve Bingazi civarındaki birkaç kasabaya hasar vermiştir. Bu son bölgede bir sahra hastanesine isabet vaki olmuştur. Daha başka İngiliz tayyareleri Trablusu bombalamışlardır. Birkaç hususî bina ve müstahkem hastanesi hasara uğramıştır.

Şarkî Afrikada, Gondar bölgesinde bir düşman müfrezesi mevzilerimizde yaklaşmaya teşebbüs etmiş, mayın tarlalarımızdan biri tarafından, mühim zayıfla durdurulmuş ve topğumuzun ateşi ile dağıtılmıştır. Düşman tayyareleri, müstahkem mevzilerimizden birine el kumbarası atarak, hafif maddi hasarata sebebiyet vermişlerdir.

Dün gece tayyarelerimiz, Kıbrıs Lefkoşe tayyare meydanını bombalamışlardır. Sicilya kanalında, avcı tayyarelerimizden yedisi, sekiz Harikan tayyarelik bir teşekkülle hücum ederek bunlardan ikisini düşürmüşlerdir.

General Dö Golün nutku

Bastaraftı 1 ncı sayfada rine verilmiş olan ziyafette bir nutuk söylemiştir.

İngiliz istihbarat nazırı Brendan ile Londrada müessileri bulunan bütün hükûmederin istihbarat nazırları hazır olduğu halde irat etmiş bulundugu bu nutukda general dö Gol şunları söylemiştir:

1 — Bu 30 sene harbi Alman millî tarizimine karşı bütün milletleri bir araya getirmek.

2 — Anavatanındaki ve memleket haricindeki bütün Fransızların vahdetini temin etmek.

General şunları ilâve etmiştir: Halihazırda Paris, Lyon, Marsilya, Lil, Rennes ve Strazburgdaki vatandaşlarımızın düşünceleri ve arzuları arasında daimi bir hareket mevcuttur. Vatandaşlarımız düşünce, ri ve arzuları da ayırır.

Geniş mikyasta bir Fransız mukavemeti hazırlanıyor. Biz bu mukavemetin harp vakayılı üzerinde gittikçe artan bir tesir icra edeceğine kuvvetle tahmin edebiliriz. Bugün mütteliklerin nihai zaferi ve yeniden doğacak Fransız demokrasisi galipleri müsavî bir mevki ıgal edecekler.

Fransız millî komitesinin ilk işi bu mukavemeti tensik ve idare etmek. Gayemiz bütün milletlere kendi kendilerini haricte bırakmak istiyen milletler müstesna olmak üzere halâsa doğru götürmekleri. Fransanın da vassı hürriyeti için, mücadele etmek için mücadele eden bütün milletlerin harbi olduğuna ve bu davanın Fransanın istiklâlini tamamıyetini ve şamametine iade etmekten ibaret bulundugunu ilâve etmiştir.

Müjân!..

Onu ölü olarak pek sık karşısında görüyordum. Müjân sessiz, sadasız, biraz sikk ve güzel vücutlu bir kızdı. Sevmesini bilirdi. Biraz melankolikti ama güzeldi. Zeki idi. Müjânı düşündükçe Feridunun kalbi garip bir hisle, büyük bir ümitsizlikle ezilirdi. Gece tamamen bastırınca Feridun evinden çıkıyor ve meyhane meyhane doluşarak önüne gelen yerde iğiyor ve böylelikle metresini düşünmekten hiç değilse onu tamamen hatırlamaktan kendisini kurtarıyor. Fakat sarhoşluğunun en müthiş anında bile Müjânın yokluğunu içinde bir boşluk gibi, açlık gibi hissediyordu.

Zayıf, kemikleriyi sayılan göğsünü açarak yatağının üzerine yatırıyor, ölen metresini düşünmemek için muttasıl yağan yağmuru seyrediyordu. Sonra kederini dağıtmak, ölüyü düşünmemek için, Meliha Cemali hatıra getiriyor, ha-

Erzincanda Kızıl-ay mahalllesi

Ankaranın bildirildiğine göre Nafla vekâleti, zelzele bölgesinde yapılacak imar ve inşaa faaliyetleri etrafında, ki hazırlıklarını bitirmek üzeredir. Vekiller Heyeti kararıyla harcanacak olan beş milyon liradan 2,082,000 lira.

Moskova kontransının neticesi

Moskova, 2 (A.A.) — Amerikan - İngiliz - Sovyet üçler konferansı neticelenmiştir.

Beaverbrook la Harriman tarafından negredilen müsterek bir beyanname, Sovyet Rusyanın istediklerini hemen tamamen alacağını söylemektedir.

Stalin, Birleşik Amerika ile Büyük Britanya verdikleri mebzul malzemeden dolayı Sovyet hükûmetinin teşekkürlerini ıblâğ etmek üzere Beaverbrook la Harriman'a salâhiyet vermiştir.

Londra, 2 (A.A.) — Röyter ajanının Moskova muhabirinden:

Üçler konferansının meselesini nihayete erdirmek hususunda gösterdiği sürat, herhalde eşsizdir. Üç gündən daha az bir zaman zarfında fevkalâde ehemmiyetli bir iş görülmüştür. Molotofun da bildirdiği gibi, bu konferans, esas itibarile diplomatik değil, askeri bir konferanstır. Bütün muhabaslar, süratin ehemmiyetini müdrik bulunuyorlardı. Müktebâli ve mükemmel anlayış, müktebâli ve tam arzuyu ve muvaffakiyetle sona eren mesealin neticelerini anlatan resmi Sovyet beyanatı, Rus efkârını muvaffak etmiştir.

Leningrad mintakasında

Bastaraftı 1 ncı sayfada mıştır. Bu tayyareler aynı zamanda tesrinievvel ihtilâlinin lisan müessesesi olan binayı da ateşe tutmuşlardır. Oranienbaum limanında bulunmakta olan büyük bir ticaret gemisinde de bombardıman tesiriyle yangın çıkarmışlardır. Bundan başka Alman bataryaları dün Leningrad'ın sınırlarındaki bombardıman etmişlerdir. Kief deki müesseseler ile bir gaz ve bir elektrik fabrikalarında da yangın çıkarmışlardır.

Rusyaya giden İngiliz heyeti reisinin beyanâtı

(Baş taraftı 1 ncide) Gil, fakat aynı Rus müzâcilerinin Almanya'da fabrikaları ziyaretleri esnasındaki itibarile tahsinde de birçok malûmat vermiştir.

Lord Beaverbrook Moskova'da, lar hava hücumlarına, Londrandaki yapıtları gibi mukabele etmekte ve her zaman olduğu gibi işlerine devam eylemektedir.

Kadubri sözlerini şöyle bitirmiştir: Rusların maneviyatı yüksektir. Moskova'da Ruslar....

nm ilk plânda sarfı için hazırlanmış olan projelerin tatbikine de başlanmıştır.

Bu para ile, zelzele mintakasına dahil vilâyetlerde, 19 cezaevi, Erzincanda bir belediye binası, bir hastane, bir tephirhane, bir vilâyet ve hükümet konak, 12 adet kaza hükümet konak, müteaddit ilkokullarla hasara uğrayan binaların tamiri işi yapılacaktır. Bundan başka 135 bin lira hususî idarelere ve 135 bin lira da belediyelere yardım etmek için ayrılmıştır.

Yapılacak olan bu binalardan bir kısmının ihalesi yapılmış, bir kısmının ve bu arada 19 cezaevinin inşasına başlanmıştır. Zelzele felâketiyle bir yığın toprak haline gelen Erzincan hükûmetimizin çalışmaları pek yakında mükemmel bir yurt köşesi olacaktır.

Büyük Millet Meclisinin son defa kabul ettiği 2 milyon liralık yardım kanunıyla bu çalışmalar bir kat daha hızlanacak, canlanacaktır.

Bugün yeni Erzincanda büyük bir kızıl-ay mahalllesi yapılmıştır. Yüz yataklı ve bütün sağlık tesisleri bulunan hastanenin inşası bitmek üzere. Park ve stadyonun inşası da devam etmektedir. Hapishane, ilkokul, etliv evi, gazevi binalarının inşasına da yakında başlanacaktır.

2 milyon liralık tahsisatla halk için evler, hamam, otel, tiyatro, lokanta, şehir kullübü, ve yeni hükümet müesseseleri yapılacaktır.

Yeni yapılan ve yapılacak olan evler tek kat esaslı olarak yapılmaktadır. Tek katlı evler, tek evler, çift evler, ve bitişik evler halindedir.

İki katlı tek evler ve sıra evler de vardır. Altıları dükkân üstleri ev olan çeşitler de vardır.

Moskova teslim olmayacak

Bastaraftı 1 ncı sayfada Alman tayyaresi düşürmüştür. 60 kadar tayyare hava dağı bataryaları tarafından tahrir edilmiş ve 3 tayyare de balon barajlarına çarparak düşmüştür.

İlk ay içinde düşmanın tek bir bombardıman tayyaresi grupu tayyarelerin yüzde 70 ini ve mürettebatının yüzde 40 ını kaybetmiştir. Alman tayyarelerini şimdi tecrübeli tayyareciler yerine acele talim görmüş genç müret diğer taraftan Albay Borisof, da tebat kullanmaktadır.

Kranyaya Zvezdada Almanların Leningrad önlerindeki kayıplarına ait rakamlar vermektedir. Bu Albaya göre Almanların bu şehrin yalnız cenup ve batı cennubunda yapılan muharebelerdeki kayıpları 800 yaralı ve esir olarak 100,003 kişiyi bulmuştur. Malzeme olarak da 707 mitralyöz, 800 top, pil makinesi, 400 tank, 117 zirhlı araba, 200 top ve 846 tayyare kaybetmişlerdir. Bu rakamlara Estonyadaki ve Novograd istikametindeki muharebelerdeki uğradıkları büyük kayıpları da katmak lazımdır. Almanlar, kayıplarını çarşamba günü negretmişler fakat Rus mükâbil hücumlarından bahsetmemişlerdir. Smolens mintakasına gelince buradaki mükâbil hücumlarının büyük ölölüde yapıldığını kabul etmekte mecburiyetinde kalmışlar ve fakat bunların büyük kayıplarla püs kurtulduğunu söylemişlerdir.

Hazin bir vefat

Muharrir arkadaşımız Mehmet Selim pederini kaybetti. Cumhuriyet gazetesi muhabirlerinden arkadaşımız Mehmet Selim Turan'ın pederi muallim Mehmet Resit Tura, bir müddettenberi mütebâli olduğu hastalıklardan kurtulamıyarak bu sabah vefat etmiştir.

Mehmet Resit Tura uzun seneler memleketimiz irfanına muallimlik emek suretile hayli hizmeti kıymetli hayrihah bir zattı.

Cenazesi yarın saat 12 de, Beyoğlunda, Firuzagağa Ağa hamamı caddesinde 17 numaralı apartmanından kaldırılarak namazı Ağahamamı camisinde kıldıldıktan sonra defnolunacaktır.

Akşam Sohbeti

Yeni, sinema isimleri

ŞEHİRİMİZDE yeni açılan bir sinemakendisine isim bulmadan evvel gazetelere şöyle bir ilan vermişti: "Muhterem sinemaseverlerimizin bulacağı isimler arasında en güzel ismi seçene, sinemamızın güzel yerinde bütün seneki koltuk tahsis edilecektir."

Doğrusu pek cazip bir ilân... bütün sene aynı sinemada, gösterilecek olan filmleri, beğenmeseniz dahi, koltuğunuz, şahsınıza mahsus bekleme insânın gururunu okşayacak bir şeydir. Sinema tıklım tıklım dolar. Fakat sizin koltuklarınız boş... Herkes birbirine soruyor: Acaba kimin bunlar? Pek muhterem bir misafirin mi? Bir sinema münekkidi nin mi? Yüksek makam sahibinin mi? Bütün gözetim ler istah ve merakla sinema maruken koltuklarınıza dikilmiştir, derken, ilmin baltamasına beş dakika kala holdeki kahvenizi içmiş ve yanını çıtı pıttı bayanın takımı olduğunu halde, yakakabarcınızı gıcırdata gıcırdata geliyorsunuz... Ah, cık müsaade ediniz... Olâ!..

Yukarda bahsettiğimiz sinema, aradığı ismi bulamadı, olacak ki, gazetelerde ilânna başladı. Hem de fena bir isim değil... Türkçe; sade, zarif, can alıcı ve bugünkü sinema sanayii ile münasebeti olan bir isim... Ümit ederim ki muhafaza ederler.

Sinema isimlerimizde çok şükür bir türkçeleşme cereyan başlamıştır. Eski sinema isimlerini hatırlıyor musunuz? Birer birer sayalım isterseniz. Glorya; Majik; Ertan; Eklor; Lüksenburg; Opera; hattâ Emperyal... Sinema kendini Pariste Berlinde veya Londrada sanıyordu. Şimdi di bunların hepsini değiştirmişlerdir, istiklâl caddesinde bir nevi türkçe isim meşhurlar haline getirmişlerdir. Glorya, Saray oldu. Majik, Taksime çevrildi. Ertan, Yedigöller oldu. Eklor, Şarkı, Opera, lpek'e yerini terketti.

Bu meyanda bir de, Sinema karyası sineması vardı ki, Sinema açıldığı zaman, ismini değiştirdi, böyle halka araştırarak buldurmuş ve bir nevi mükâfatı vermişti.

Ne yazık ki muazzam tarihi bir menkıbeyi hatırlatan "Sakarya", gibi muazzam bir isim değiştirip yerine "Sakarya", sakallı, kefiyeli, kordonlu bir kocaman "Elhamra", yazmışlar.

Madem ki değiştireceklerdi; vaktile isim buldurmak için, neden halkın zihnini yordular!

HIKMET MUMTAZ

HIS VE ASK ROMANI

Şehvet Yolcusu

NAKLEDEN: MÜHÜRİT AKAR

71

Dedi, halbuki hayat daima... Ve eyleye birçok inşil, yokuşlu hatlar remsederek:

— Ya böyledir veya böyle. Dedi ve eyleye bir istihfâm işareti yaptı.

Feridun Müjânı tekrar göğsünde sıkarak:

— Sen bir kere git, şifa bul ve gel. Bak o zaman görürsün, dedi. Nasıl bu kadim iliklerini bile sökeceğim, ismini öğrenmek ister misin? İsmi yalnız "kadındır" onun. Bundan bir şey anlamıyacağım, fakat ziyân yok. Ben de senin aslını, esasını bilmiyorum, fakat seviyorum seni. Hem de çok seviyorum seni Müjân, göreceksin döndüğün zaman sana ne güzel elbiseler, pırlantalar alacağım, hem bütün bunları o kadim parasile alacağım Müjân.

Müjân bir kaç gün sonra elindeki valizle birkaç kitap olduğu halde yola çıktı. Mutadî üzerine başı açıktı, beresini elinde tutu-

yor ve ince bej tayyörü ile hafifçe titriyordu.

Bütün temennileri Müjânın iyi olarak avdeti idi.

XXI

Feridun Müjândan birkaç kısa mektup aldı. Bunlar ancak bir neşenin son nefeslerinden farkıydı. Sonra bu birkaç mektup ta kesildi ve artık hiç bir şey gelmedi. Feridun Müjânın nihayet öleceğini biliyor, her gün bu haberi bekliyordu. Kederi çok büyüktü. Üzüntü ile dışlarını birbirine geçiriyor, tras oluyordu, bir kitap açıp birkaç satır olsun okuyamıyordu. Bütün işi gündüzün elbiselerle yatağının üzerine kapanmak gece geç vakte kadar uyumak, sonra kalkıp sokaka çıkmaktır. Bu fakir, sefil, fakat binbir hatıra dolu odayı terk etmek cesaretini ken dende bulamıyordu. Hem buradan

Döşeme Altındaki

Ceviren: MUZAFFER ESEN

37

— Cinayet haberini gazetelerde okuyunca sabahtan beri birçok defalar telefon ettim. Fakat ne yazıhanesinde, ne de evinde kendisini bulabildim. Maamafih bu tahki-katla mister Havk arasında hiçbir münasebet görmüyorum. Havk muhitinde çok iyi tanınmış bir siyorta simsarıdır.

Pointer eski kâtibin mevzu dışına çıkmaması için sözünü kesti:

— Mister Havk sizi, misters Sensburinin döşemesile beraber kiralık villası hakkında görüşmek üzere ziyaret etmişti. Öyle mi?

— Evet müşterilerinden bir kadın bu villayı bir ay kadar kiralamak istiyordu. Kendisine villanın üç aydan az müddetle kiraya verilemeyeceğini anlattım. O vakit mister Havk bina işine geldiği takdirde misters Alengbi isminde olan müşterisi namına bu villayı üç ay kiralamaya karar verdi.

Mister Akshort sordu:

— Villanın kiralık olduğunu nereden öğrenmiş?

— Geçerken "kiralıktır," levhasını görmüş. Otomobili yazıhanenin kapısı önünde bekliyordu. Ben de anahtar aldım ve müşteriye evi gezdirmek üzere yazıhaneden ayrıldım.

Pointer sordu:

— Otomobilin markasını hatırlıyor musunuz?

Mister Haliday otomobilin markasını hatırlamıyordu. Mister Havk, giderken de, gelirken de delikanlı ile katiyen konuşmamıştı. Tabii noter kâtibi de bu adamı isticvap eder gibi sualler sormayı nezaketsiz bulmuştu. Havk villayı çok çabuk gezmiş, fakat her şeyi iyice dikkat etmişti. Müşteri binayı gezerken de kâtime yalnız umumî mahiyette birkaç sual sormakla iktifa etmişti fakat binayı gezdikten sonra tavan arasından dama çıkacak muntazam merdivenli bir kapı olup olmadığını sormuştu. Kâtip bunu bilmediğini söyleyince gidip bakması için rica etmişti. Haliday gelip de böyle bir merdivenli kapı olmadığını söyleyince mister Havk evi tutmaktan vazgeçer gibi görünmüştü. Fakat yangından çok korkan müşterisi Alengbi iki katlı veya bahçe ortasında oluşturma memnun olacağını düşünerek evi üç ay için kiralamıştı. Sonra şartları kararlaştırmışlardı.

Yazıhaneye döndükleri zaman, Havk bir aylık peşin vermiş, bir iki gün içerisinde misters Alengbinin kontratı imzalamak üzere yazıhaneye geleceğini ilâve etmişti. Kâtip misters Sensburinin kolay kolay kiracı beğenmediğini biliyordu. Fakat Havk, misters Alengbinin bir protestan varızdan dul kalmış bir kadın olduğunu söyleyerek bu noktada da kâtime temin etmişti.

Ertesi gün akşam üzeri saat altıya doğru mister Havk tekrar yazıhaneye gelmişti. Bu ziyaretin, sebebi, misters Alengbinin Londraya gelmekten vazgeçtiğini haber vermektir.

— Bana verdiği bir aylık kiradan bir kısmını olsun ge-

ri almak için uğramıştı. Fakat bu hususta pazarlığa yanaşmadım. Ev içerisinde eşyayı tekrar sayıp cetvelleri mukabele ettikten sonra parayı istemekten vazgeçtiğini söyledi. O vakit (Haliday bunları söylerken dudaklarını ısırmıyordu) Mister Akshort hastaydı ve haftalarca dışarıya çıkamıyacağı, bunun için bu para bana cenabı hakkın ihsan gibi geldi. Kimse mister Havkın evi kiralandığını bilmiyordu, zira misters Nolan henüz eve gelmemişti. On iki İngiliz lirası da benim gibi bir adam için büyükçe bir servet sayılır. Onun için bu paranın üzerine oturdum ve evin kiralandığını mister Akshorta söylemedim. Bundan bir hafta sonra misters Markham geldi ve evi kiralandı. İşte bildiklerim bundan ibarettir.

Fakat size şu noktayı temin edebilirim: mister Havk katile benziyen bir insan değildir. Onun bir kadını bu kadar vahşiyane bir surette öldürebileceğini hiç tahmin etmiyorum. Mister Havk hakiki bir centilmene benziyordu.

Pointer bu mütaleaya cevap vermeğe lüzum gördü.

— Başka bir nokta daha var...

Haliday tereddüt etti, sonra tekrar söze başladı.

— Eğer mister Havk birisini öldürmeğe teşebbüs etmiş olsaydı, emin olunuz ki arkasından hiçbir iz bırakmazdı. Hayır, başmüfettiş, mister Havk on yakalamakta çok güçlük çekeceksiniz.

— Çok mu zeki?

— Fevkalâde çok terbiyeli, çok kibar, fakat icabında çok tehlikeli bir adam.

Pointer sordu:

— Bu adam bir cinayet işleyebilir mi?

— Belki. Fakat bu dakikada aydınlatmağa uğraştığınız cinayeti işleyemez. Bir haftalığıma ortaya koyarak bahse girişebilirim. Döşemenin çivilerini sökerek tahtaları kaldıran ve cesedi oraya

sokarak bırakıp giden adam Havk değildir. Fakat söylemek istediğim bir nokta daha var. Buna o zaman dikkat etmemiştim. Fakat bu sabahtan beri üzerinde düşünüyorum.

Haliday, o gün mister Havkın biraz sinirli olduğunu, her hareketinde acele ettiğini yazıhanede bir dakika bile fazla kalmak istemediğini izah etti. Fakat bu acele korkunç bir cinayet işleyen bir caninin yakalanmak korkusundan doğan telaşlı acelesi değildi.

Pointer bir noktaya parmak basmak istedi:

— Bu adamın görünmekten çekindiğini zannediyorsunuz öyle mi?

— Evet.

Haliday birçok defalar başını salladı.

— Bu nokta tamamen böyledir. Soğukkanlılığına rağmen bu adam kendisini göstermek istemiyordu. Yazıhaneye girdiği vakit boyun at-kısını yüzünün bir kısmını ve boynunu tamamen kapayacak bir şekilde sarmıştı. O gün onu bu vaziyette nezleli sanmıştım.

(Devamı var)

Kız, Erkek,
Bütün çocuklarınıza
Okutacağınız kitap:

**Kanije
Muhasarası**

NAMIK REMALIN
YENİLEŞTİRİLEN
KAHRAMANLIK DESTANI

Her kitapçıda bulunur
Fiyatı 30 kuruş
Tevzi yeri: VAKIT KİTAPTEVİ

**Mektepler
açıldı**

İlk, Orta ve Lise
kitaplarını
VAKIT kitabevinden
alınız

Hikâye

Kapımın zili birbiri arkasına iki kere çaldı. Hemen hemen aynı saniyede odamın kapısı açıldı. Hızmetçi kapıyı açtıktan sonra çekildi ve Armandineye yol verdi.

Armandine yıldırım gibi içeriye girdi, bana elini uzattı. Eli yumuşaktı ve titriyordu. Sonra yıkılır gibi büyük meşin koltuğa oturdu.

Büyük bir solukla içini çekti. İler gibi bir ses çıkardı. Sonra ellerinden eldivenleri sıyrarak, kürk mantosunun önünü açtı:

— Ah! Dostum! Ölüyorum hanım. Tek başıma idim de.. Ne korkunç şey!

Bir bardak porto verdim. Rengi ucuşmuş dudakları ile içti.

— Mersi. Şimdi biraz kendime geldim. Hattâ tamamen iyileştim diyebilirim. Fakat, size anlatacaklarım var.

"Biraz evvel Brigitte ile lokantada idik. Üçü doğru eve geldim. Hizmetçi bugün izinlidir. Tabii evvelâ banyo dairesine gittim. Kapıyı açayım dedim. açılmadı. O zaman akıl edemedim. Kapıyı açmak için uğraştım. İttim, çektim, nafile. O zaman birdenbire..

— Birdenbire?

— Aklma geldi ki, içerde birisi var! Asansöre bile binmeği düşünemedim, merdivenleri dörder dörden inmeğe başladım. Kapıcı odasındaydı. Meseleyi ona anlattım: — Eve damdan birisi girmiş, dedim. — Yedinci katta oturmanın belası budur işte! — Pencerenin camlarını kırmış, girmiş olacaktı.

Buna polis vakası denirmi

Banyo dairesine kapanmış."

Kapımın yanında yeğeni de vardı. İkisi beraber arkamdan geldiler. Yukarı çıktık. Onlar da kapıyı açmadılar, açamadılar. O zaman içeri doğru bağırmağa başladılar:

— Elimizdesin! Çık dışarı! Polis çağırıldı!

Ben korkudan bitiyordum. Bir yandan da düşünüyordum. Aklıma bir şey gelmişti.

— Ne gelmişti?

— Bundan bir iki ay evvel gene böyle bir şey olmuştu. Hem de öyle feci bir şekilde biten bir vaka idi ki bu!

— Ya!

— Evet. Fakat bu vaka hakikaten olmuş muydu, yoksa ben onu bir polis romanında mı okumuştum? İşte bunu hatırlıyayordum. Şimdi bile hatırlıyayordum. Felix Pariste olsaydı, hemen ona telefon ederdim. O bilir böyle şeyleri. Bana muhtakkak bir cevap verirdi.

Felix, Armandine'nin arkadaşısıdır, benim de, onun da sevdiği birşey vardır: Polis vakaları. Gazetelerdeki bütün polis vakalarını keser, saklar. Dünyanın en güzel polis vakası koleksiyonu ondadır. Gazetelerden kestği parçaları büyük beyaz kağıtların üzerine yapıştırır ve klâsörlere kadar. Elindeki koleksiyon tam beş bin ciltten

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA
NEURALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AGILARINIZI DERHAL KESER

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her verde bullu kutuları ısrarla isteviniz

KÜÇÜK İLANLAR

EN SON DAKİKA

Küçük ilanlar kuponu

(Bu kuponu eklenerek gönderileceği verme ilânları En Son Dakikada parasız asgredilecektir. Evlenme teklifi gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarıf adreslerini bildirmeleri lâzımdır.)

İş ve işçi arayanlar:

* 30 yaşında, İstanbul ve Anadolu'da göçerlik ve makinistlik yapmış, her nevi otomobilden anlayan bir işçi, ehven ücretle her nevi iş yapmak istemektedir. Yalnız iki sene evvel kaza neticesi kulakları sağır kalmıştır. Matbaa ve kitap işlerinde çalışabilir. (S.F.Y.) remzine müracaat

* İtalyada tahsil görmüş, mimari işlerden anlayan, plân ve çini mürekkeple minyatür resimler çizen bir sanatkar bir şirkette veya hususi bir müessesede çalışmak istemektedir. Tasraya gidebilir. (Desinatör) remzine müracaat.

* Lisenin ten şubesinden mezun bir genç, ilk orta ve lise talebelerine matematik ve coğrafya dersi verilir. Küçükpazarda Hacıkadın mahallesinde Tavanlıçesme sokağında 6 numaralı evde Mehmet Bayrıya müracaat.

* Bir makine ustası aranmaktadır. Ayda 200 lira verilecektir. Fatih Sofular caddesinde 15 numaraya müracaat.

* Seri daktilo yazan eski ve yeni yazıları iyi bilen bir genç, herhangi bir müessesede çalışmak istemektedir. (ÖRZ) remzine müracaat.

* On yedi yaşında ortamektebin ikinci sınıfını bitirmiş daktilo kurdandan mezun ve noter dairesinde beş ay staj görmüş bir genç daktilo veya yazıcı olarak çalışmak istemektedir. (S. 126) remzine müracaat.

* Erkek şapkaçılığından anlayan bir işçiye ihtiyaç vardır. İstiyenlerin istiklal caddesinde 441 numaraya müracaatları.

* Beyoğlunda Trikotaj atölyesinde düz makineci ve çırak kızlara ihtiyaç vardır. Türkçe okuyup yazmak bil-mek şarttır. (Posta kutusu 2182) ye müracaat.

mektupla müracaat.

* Kâtiplik ve satış işleriyle meşgul olabilecek bir bayana ihtiyaç vardır. Sultanhamamında Marpaççılarda Çarşılı han-33 numaraya müracaat.

* Ortaokul mezunu bir genç, nusu, sı bir müessesede veya devlet işlerinde çalışmak istemektedir. (İ.S.) remzine müracaat.

* Bir avukat yanına çalışmış, muamele takip etmesini bilen, daktilo kullanan bir genç iş aramaktadır. (R. V) remzine müracaat.

* Orta yaşlı Fransızca ve Türkçe bilen bir bayan, yi bir aile nezdinde 6 yaşından yukarı çocuğa bakabilir ve ders verebilir. Çokkuz bir ailenin yanında orta işlerine de bakmak istemektedir. (Kibar 5) remzine müracaat.

* Ortamektep sekizinci sınıf elemesinde önlümlüdekeni seneye kaimısı 16 yaşında bir genç bürc ve ayak işlerinde az bir ücretle çalışabilir. (İş remzine En Son Dakikaya bildirilmesi).

* Harita ve beton arme işlerinde müteahhas Avrupa'da tahsil görmüş bir yüksek mühendis her türlü plân proje ve hesaplar dernekte emektir. (Mühendis 14) remzin müracaat

* Lise mezuniyet imtihanını gelecek seneye verecek, askriyle alakası bulunmayan bir genç resmi veya hususi müesseselerde az bir ücretle iş aramaktadır. (Toksöz) remzine müracaat.

* 18 yaşında askerlikle ilgili olmayan, elinden askerlikten bir genç iş aramaktadır. Fabrika motorlerinde çalışabilir. (Hup C - 32) remzine müracaatları.

* Yüksek ıktisat ve ticaret mektebinin birinci sınıfına kayıtlı bir genç, öğleden sonraları çalışmak istemektedir. Fransızca dilir daktilo kullanır ve stanografiye vakıftır. muhasebe den de anlar (S.E. 77) remzine müracaat.

* Trikotaj düz ve çarvılı makine de çalışmış işçi aızıla ihtiyaç vardır. Beyoğlu semtinde oturarak tercih edilebilir (Posta kutusu 2182) ye müracaat.

* Fransız meatebinin ise kısmından mezun iddi bir genç hususi olarak

Ev ve muayenehane nahi
Dr. Emin Şükrü Kulu
İç Hastahkırı Mutehasss
Osmanmey Bomonti tramvay
rağı No. 287 Telefon 81784
Her gün ikiden sonra

rak az bir ücretle riyaziye dersine ya ve Fransızca dersleri (S.M.K) remzine müracaat.
* Alaturka ve alafranga yemekleri pişiren bir kadın iş aramaktadır. İstanbuldan dışarıya da gidebilir. (Küçük parmakçısı Bayan A. N) ye müracaat.
* 24 yaşında bir bayan orta da satıcılık işi aramaktadır. Fransızca, rumca "kur yazar" remzine müracaat.
* Bir genç bir müessesede nangi bir ticaret evinin besopas de vappmak istemektedir (ev) müracaat.

* Orta 2 den ayrılmış 16 kimsesiz bir genç öğleden müessesede iş aramaktadır. (T.R.) remzine müracaat.

* 17 yaşında lise 4 de kimsesiz bir genç iş aramaktadır. Yalnız riyaziye kuvvetlidir. (A.Z.) remzine müracaat.

* 29 yaşında Eekâr askerlikte kasi olmyan yeni ve eski yazı ten bir genç her de olursa iş aramaktadır. (B.S.) remzine müracaat.

* Diş ve bitümün benzeri zotlu motorlerin başta yapmış ve elinde mütadid vileri bulunan bir başme-kim maktadır. Tasraya de gidebilir remzine müracaat.

* 18 yaşında bir genç otomobillerde çalışmak istemektedir. Fabrika makinalar ve otomobil sto paralarını (Kurt 13) remzine müracaat.

* Hukuk fakültesi son sınıf. Eski türkçeyi bilir ve ari zarım. Bir avukat yanına büroda ehven ücretle. Haber (H.N.F) remzine müracaat.

* Türcçe İngilizce Fransızca ca İngilizce bilen bir genç mek veya tercümanlık işi ramaktadır. (Lisan) remzine müracaat.

* Orta yaşlı bir bayan ev işleri görmek akşamlar mek istemektedir. Yem ev işlerini y. olir Kimsesiz Ar Se) remzine müracaat.

Aldırınız:

Aşağıda remizler ve arı ayıucularımız amamları mektupları idarehanemizde (ari dahi) aergün asantlar kadar ve saat 17 den sonra

ari
(Terlip) (22 Çayak) (F.S.V) (M.R.) M.K. 86) (A.J.) (Sadık 27) (Reklam) (Rahim) (Ticaret 46) (Ç. 35) (T.B.) (N. Kaipakçı) (Y.O.) (Zicriöğün) (Hamdi) (T.Z.F.) (Güven) (R.B.1.) (Loren)

idme nüfus dairesinde nüfus tezzeremi yayı ettim ni çıkartacağınadan eskisim yoktur.

Yeniçarşı Baksocağı 10 da Zehr. Kavuş

İSTANBUL BELEDİYESİ

SEHİ
TİYATRO
TEPEBA
DRAM KISIM
Bu gece
Saat 20.30 da

HAMLET (5 perde)

İstiklal caddesinde
KOMEDI KISIM

Bu gece saat 20.30 da

Kibarlık budalası (5 perde)

BEYOĞLU HALK SINEMASI

Burden 11 de, gece 8 de 3

Burden:

1 — Şimal denizinde casuslar

2 — Ormanlar perisi Tura

3 — Yılmıyan adam

(Sonu yarın)